

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

מעטפת כללית

משימות ביצוע בעברית זבורה

לדוברי ערבית
בחטיבת הביניים

הקדמה

השליטה בשפה העברית הדבורה בקרב תלמידים דוברי ערבית היא צורך חיוני ובסיסי לתקשורת ולהשתלבות קלה יותר בחברה ובתרבות בישראל. בשל ההכרה בחשיבותן של השפה הדבורה ושל אינטראקציה בין עמיתים כתשתית לרכישת האוריינות על כל היבטיה, פיתחנו משימות ביצוע המזמנות התנסויות בעברית הדבורה.

הבעה בעל־פה היא אחת היכולות התקשורתיות והשפתיות החשובות ביותר בבית הספר ובהמשך – בכל מעגלי החיים: בחברה, בחיי היום־יום, במוסדות להשכלה גבוהה ובשוק העבודה בארץ. כמו כל תחומי השיח, הבעה בעל־פה היא תחום אינטגרטיבי. לכן אי־אפשר להגיע לשליטה טובה בדיבור ללא התנסות מרובה. הדרך הטובה ביותר בעבור תלמידים להתחיל את ההתנסות האוריינית בהבעה בעל־פה היא באמצעות הצגת נושא הקרוב לליבם.

הצגה בעל־פה של נושא בפני קהל בדרך כלל נמשכת זמן קצר ובמהלכה אין אפשרות למחוק או לערוך את הדברים, כפי שאפשר לעשות בשפה כתובה. לכן התכנון והתרגול הם חלק חשוב מהמשימה לפני ההצגה בכיתה. הצגה בעל־פה שמתוכננת בקפידה ומועברת באופן רהוט ומעניין מאפשרת להעביר מידע ביעילות, לעורר מחשבה, לרגש, לשכנע ואף לרתום את הקהל לפעולה. נוסף על האוריינות הלשונית, ההבעה בעל־פה מערבת מיומנויות של כשירות תקשורתית ואינטראקציה כמו הנגנה (אינטונציה), קצב דיבור מתאים וקשר עין בין המציג לקהל הצופים. הבעה בעל־פה היא מיומנות חשובה ונרכשת, שמשתפרת ככל שמתרגלים אותה.

לכל הצגה בעל־פה הייחוד שלה, ומציגים שונים נבדלים זה מזה באופן שבו הם בוחרים לחלוק את הרעיונות שלהם עם הקהל. עם זאת, ישנם מאפיינים כלליים המשותפים להצגות טובות. מאפיינים אלה קשורים לתוכן, למבנה ולאופן ההצגה.

מאפייני המשימות

ההבעה בעל־פה במשימות עברית דבורה היא קצרה יחסית, ונמשכת כדקה עד שתי דקות לכל מציג. כל משימה בנויה מכמה שלבים ויכולים להיות בה עזרים חזותיים כמו מצגת או סרטון המאפשרים הצגה מובנית וברורה לקהל.

בערכה שלפניכם חמש משימות ביצוע בעברית דבורה:

1. קריאה בקול והמחזה

2. נחשו מי אני

3. מדריך טיולים

4. סרטונים

5. סקר

המשימות משלבות הוראה, למידה והערכה של הידע ושל המיומנויות המפורטים בתוכנית הלימודים. המשימות מכוונות להכנת תוצרים העוסקים ברעיונות אותנטיים מחיי היום־יום. הן מזמנות למידה מבוססת יישום ומגוון של מיומנויות כמו אוריינות לשונית, אוריינות מידע, חשיבה יצירתית ומודעות חברתית. ההערכה במשימות מתמקדת בשפה הדבורה, אך מעריכה עוד מיומנויות כמו הצגת תוכן רלוונטי ועבודה בקבוצה.

מטרות המשימות

משימות הביצוע מכוונות כאמור להכנת תוצרים אותנטיים. מטרות המשימות משתקפות בפעילויות ובתיאורי הביצוע כמפורט בתוכנית הלימודים בעברית לדוברי ערבית ובהתבסס על המסגרת האירופית ללמידת שפה זרה, ה־CEFR¹.

להלן מפורטים הפעילויות ותיאורי הביצוע הנדרשים מתלמידים בסוף בית הספר היסודי ועד סוף חטיבת הביניים בעבור משימות הביצוע בעברית דבורה. הפעילויות ותיאורי הביצוע נגזרו מתוך תוכנית המסגרת 'עברית דבורה לדוברי ערבית' (2022), המבוססת על המסמך 'מסגרת התייחסות אירופית משותפת שפות: למידה, הוראה, הערכה' (מהא"ם) (CEFR, 2020).

¹ The Common European Framework of Reference

סרטונים		סקר	מדריך טיולים	נחשו מי אני
אינטראקציה דבורה מבט-על מסוגלים להשתתף באינטראקציות מוגבלות (מבחינת לקיחת תור והיקף) כאשר התקשורת מערבת חזרות בקצב איטי וניסוח מחדש (עמוד 21). שיחה (חברתית/מוסדית) - מסוגלים להשתתף בשיחה בנושאים שונים, כגון: ספורט, מזון ולבטא את העדפותיהם בנושאים אלה (עמוד 21). חילופי מידע - מסוגלים לשאול שאלות ולהשיב על שאלות על אודות הרגלים, שגרות, פעילויות בשעות הפנאי ופעילויות שנעשו בעבר (עמוד 26).	הפקה דבורה מבט-על מסוגלים לתאר בהרחבה חוויות אישיות ואירועים. (עמוד 24) מונולוג רציף <u>תיאור חוויה</u> - מסוגלים לתאר בהרחבה חוויות אישיות ואירועים (למשל, טיול, מסיבה, אירוע ספורט, יום שיא), אנשים, שגרות יום יומיות, דברים שאוהבים ולא אוהבים באמצעות שימוש במשפטים מלאים (עמוד 24).	הפקה דבורה מבט-על מסוגלים להפיק טקסט עיוני דבור קצר במגוון סוגות (כגון: דיווח, השוואה, הוראות) (עמוד 24) דיבור בפני קהל - מסוגלים להציג פרזנטציה קצרה שהתכוננו אליה מראש בנושאים מגוונים (עמוד 24).	הפקה דבורה מבט-על מסוגלים למסור מידע עובדתי על אודות אנשים, מקומות ופעולות שגרתיות מחיי היום-יום באמצעות שימוש באוצר מילים ודקדוק המתאים לרמתם. (עמוד 19) - מסוגלים להפיק טקסט עיוני דבור קצר במגוון סוגות (כגון: דיווח, השוואה, הוראות) (עמוד 24). דיבור בפני קהל - מסוגלים להציג פרזנטציה קצרה שהתכוננו אליה מראש בנושאים מגוונים (עמוד 24).	הפקה דבורה מבט-על מונולוג רציף <u>מסירת מידע</u> מסוגלים למסור שם מקצוע של אדם ולתארו באמצעות משפטים (עמוד 19). דיבור בפני קהל - מסוגלים להשיב על שאלות פשוטות בזמן הצגת הפרזנטציה או לאחריה (עמוד 24). - מסוגלים להציג פרזנטציה קצרה שהתכוננו אליה מראש בנושאים מגוונים (עמוד 24).

תיאורי הביצוע של הפעילויות 'אסטרטגיה' ו'כשירויות לשון תקשורתיות' משותפים לכל ארבע המשימות: 'נחשו מי אני?', 'מדריך טיולים', 'סקר' ו'סרטונים' כמפורט להלן.

אסטרטגיות	כשירויות לשון תקשורתיות
<u>תכנון</u> מסוגלים לתכנן ולשקול אפשרויות הבעה שונות על סמך הרפרטואר הלשוני והסמנטי שלהם בהתאם למטרה ולסוגה (עמוד 25). <u>פיצוי על היעדר ידע לשוני וסמנטי</u> מסוגלים להשתמש במילה משדה סמנטי קרוב למושג שברצונם להביע ולבקש מילה מדויקת יותר (עמוד 25). <u>מעקב ותכנון</u> - מסוגלים לבקש אישור על שימוש נכון בשפה (רפרטואר לשוני וסמנטי) (עמוד 25). - מסוגלים להתחיל מחדש תוך שימוש בדרך הבעה אחרת כאשר התקשורת נכשלת (עמוד 25).	<u>בקיאות לשונית:</u> <u>טווח אוצר מילים</u> - משתמשים באוצר מילים מספיק כדי להביע את עצמם ברוב הנושאים הקשורים לחיי יום-יום כמו משפחה, תחביבים, תחומי עניין ואקטואליה. במידת הצורך משתמשים בחלופות למילים ספציפיות. משתמשים ברפרטואר של אוצר מילים רחב המאפשר לדון בנושאים מוכרים (עמוד 29). <u>דיוק בדקדוק</u> - משתמשים נכון במבנים לשוניים (במישור התחבירי ובמישור המורפולוגי). ייתכנו שגיאות בסיסיות החוזרות על עצמן או שגיאות שמקורן בהשפעת הערבית, למרות זאת דבריהם ברורים (עמוד 29). <u>בקיאות פונולוגית:</u> הגייה (עיצורים ותנועות) - מסוגלים להגות מילים באופן מובן ומדויק, ייתכנו אי דיוקים במילים ובמבנים לא מוכרים (למשל, משקלי השם והפועל). (עמוד 29). <u>יכולת פרגמטית:</u> <u>שטף</u> - מסוגלים להביע את עצמם כך שבן השיח מבין אותם, אף על פי שניכרים השהיות וניסוח מחדש (עמוד 29).

6. משימה 5 – המטרות למשימה "קריאה בקול והמחזה" יתעדכנו בהמשך.

מבנה המשימות

ארבע מן המשימות: ("נחשו מי אני?", "מדריך טיולים", "סקר", "סרטונים") בנויות משישה שלבים עיקריים כמוצג להלן (שמות השלבים עשויים להשתנות מעט לפי המשימה).

שלב 1 – המורים מציגים את המשימה לתלמידים ומלמדים חומר רלוונטי.

שלב 2 – התלמידים בוחרים נושא ואוספים חומרים.

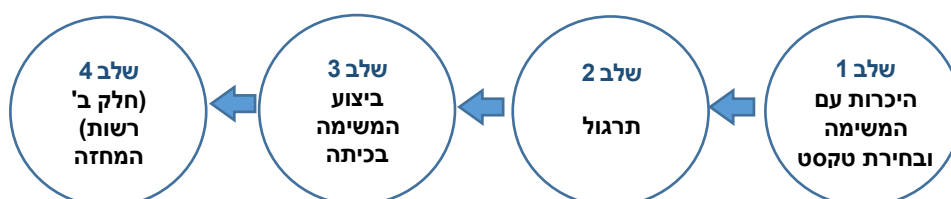
שלב 3 – התלמידים מארגנים את החומר, כותבים טיוטה ומגישים למורה לבדיקה.

שלב 4 – התלמידים מתקנים את הטיוטה לפי הערות המורה.

שלב 5 – התלמידים מתרגלים בעל־פה את ההצגה.

שלב 6 – התלמידים מציגים בכיתה.

המשימה החמישית, "קריאה בקול והמחזה", בנויה משני חלקים: חלק חובה וחלק רשות ויש בה ארבעה שלבים בלבד כמפורט להלן:

הערכת משימות הביצוע

הערכת עמיתים באמצעות דף תצפית

בעת כל הצגה בכיתה יתעדו התלמידים הצופים את התרשמותם בדף התצפית. בכך ההצגה הופכת לאירוע לימודי-חברתי בכיתה; אין היא רק הצגה לעיני המורה, אלא התלמידים הופכים להיות שותפים בתהליך ההערכה.

יתרון נוסף להערכה מסוג זה הוא העזרה לתלמידים בפיתוח תפיסה ביקורתית כלפי ההצגה בעל-פה: הם יכולים ללמוד מההצגות המגוונות שיוצגו בכיתה ומההערכות שלהם על חבריהם לפי תבחינים רלוונטיים, ולהפיק מכך תועלת כאשר יתכננו את ההצגה שלהם.

את החלק הזה בהערכה אפשר לעשות בדרכים שונות: אפשר שכל תלמיד יכתוב את התרשמותו בנפרד, ואפשר שכמה תלמידים יכתבו את התרשמותם בזוגות או בקבוצות קטנות. התלמידים יגישו לכם את ההערכה בידיעה שהיא תהיה חלק מהערכתכם הכוללת. אינכם מחויבים לקרוא את כל ההערכות שכתבו התלמידים, אך כדאי לקרוא לפחות חלק מהן כדי להתרשם מהמגמה הכללית של התלמידים. אפשר גם לנקוט גישה של הערכת עמיתים ולהנחות את התלמידים לתת את דפי התצפית שלהם לתלמידים שהציגו.

הערכת התלמידים שונה מההערכה שלכם, המורים, מפני שהתלמידים עדיין נמצאים בשלב הלמידה. ההערכה של התלמידים עשויה להוסיף נקודות מבט ולהעשיר את ההערכה הכללית של ההצגה.

הערכה עצמית באמצעות דף רפלקציה

בתום ההצגה אפשר לבקש מהתלמידים המציגים לכתוב רפלקציה על התהליך שעברו במשימה. הרפלקציה היא כלי להתבוננות עצמית. היא עשויה לסייע לתלמידים לבחון ולהעריך את התהליך שעברו ולהפיק לקחים לעתיד. הרפלקציה היא אישית, כמובן, ומיועדת לעזור לתלמידים להביע את מחשבותיהם ואת תחושותיהם בנוגע להשתתפות בהפקה הדבורה מול קהל.

הערכת המורה באמצעות מחוון

המורה יעריך את עבודת התלמיד לפי מחוון שבוחן את התלמיד על הפקה דבורה, על עמידה בדרישות המשימה ועל עבודה בקבוצה (אם רלוונטי למשימה).

הערכה לפי ממדים

ההערכה היא לפי ממדים המתאימים למשימה. כל ממד מוערך לפי שלוש רמות: במידה מועטה, במידה בינונית, במידה רבה. מתחת לכל ממד יש פירוט המתאים למשימה הספציפית, ומתחת לפירוט שורות ריקות המיועדות לכתיבת הערות של המורה. ההערות האלה יישמשו את המורה כדי לכתוב את המשוב לתלמידים. מומלץ למלא את החלק הזה במחוון מיד לאחר ההצגה.

נקודות חוזק ונקודות לחיזוק ומשוב המורה

החלק הזה במחוון מיועד לכתיבת ההתרשמות מההצגה בעל-פה בזמן הצפייה בה. בניגוד להערכה של טקסט כתוב, בהצגה בעל-פה אתם צופים רק פעם אחת כדי להעריך אותה.

בזמן הצפייה יש לשים לב למידע ולרעיונות חשובים או מעניינים שהוצגו, לדברים חיוביים שבלטו וגם לדברים שיש לשפר. אפשר כמובן גם להקליט את ההצגה כדי לצפות בה שוב.

משוב המורה על ההצגה הדבורה

כחלק מהערכת ההצגה הדבורה, ערכו שיחת משוב עם התלמידים. מטרתה של שיחת המשוב היא להעצים את התלמידים, לטעת בהם ביטחון ביכולותיהם ולתת להם עוד הזדמנויות ללמוד ולשפר את המיומנות שלהם בהבעה בעל-פה.

לפני השיחה עם התלמידים מלאו דף משוב. סמנו בו את הערכתכם בממדים השונים וכתבו משוב מפורט. היעזרו בהערות שכתבתם בעבור כל ממד בעת הצפייה בהצגה ובדפי התצפית שמילאו התלמידים והתבססו עליהם בעת כתיבת המשוב. כתבו את ההיבטים החיוביים – הנקודות החזקות בהצגה הדבורה – וציינו גם נקודות לשיפור בהצגות הבאות. כתבו את המשוב בגוף שני, בפנייה אישית לתלמיד או לתלמידה.

בשיחת המשוב תנו לתלמידים את המשוב הכתוב ושוחחו איתם על מה שכתבתם. מומלץ לפתוח את השיחה בתובנות של התלמידים בעקבות ההצגה שלהם: שאלו אותם מה הם אהבו בהצגה הדבורה שלהם, מה הן החוזקות שלהם, ומה הם היו משפרים בעתיד; התלמידים יכולים להגיע לשיחה עם דף הרפלקציה שמילאו בעקבות ההצגה בכיתה. ספרו לתלמידים מה אתם אהבתם בהצגה שלהם,

ומה, לדעתכם, הן החוזקות שלהם; המליצו להם על נקודות לשיפור והציבו אותן כמטרה לקראת ההתנסות הבאה.

דוגמאות להערכת משימות ביצוע בעברית דבורה:

לכל אחת מחמש משימות הביצוע מובאות להלן דוגמאות להערכת ביצועי התלמידים.

משימת "קריאה בקול"

דוגמאות להערכה

לפניכם שתי דוגמאות להערכת המשימה "קריאה בקול" ולמתן משוב מקדם. הדוגמאות הובאו מתוך ביצועים של תלמידים במסגרת פילוט שהיה חלק מהתהליך של פיתוח המשימות. הנימוקים להערכה נוסחו באופן מפורט, מקצועי ומוקפד כדי להדגים לכם כיצד להעריך את ביצועי התלמידים במשימות. תיעוד ההערכה יעשה אפוא באמצעות המחווה, ועם זאת המורה יכול בהחלט לתעד את ההערכה במילותיו ובצמצום רב יותר מכפי שמוצג בדוגמאות האלה. כשאתם צופים בתלמידים המציגים בכיתה העריכו באיזו מידה מילא כל תלמיד את דרישות המשימה: במידה רבה, בינונית או מועטה. אפשר להוסיף הערות מילוליות מתחת לכל ממד. הערות אלה יכולות לסייע לכם בכתיבת המשוב לתלמידים.

דוגמה 1 – קריאה בקול של הטקסט "כוחן של מילים"

שם התלמיד/ה: _____

תלמידה קוראת קטע מתוך סיפור הצפרדעים.

לקישור לקובץ שמע לחצו [כאן](#).

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
	✓	
דיוק – באיזו מידה הקריאה הייתה מדויקת?		
הערכת המורה: היו טעויות בקריאה של חלק מהמילים בטקסט. רוב הטעויות נבעו מחוסר דיוק בצליל של תנועות, לדוגמה: טיף במקום טיף; נסו במקום ניסו; כידיאי במקום כדי; קולות במקום קולות; לצצק במקום לצצוק. סוף אחר של טעויות נבע מחוסר דיוק בקריאת האל"ף הנחה באמצע המילה, לדוגמה: לצצאת במקום לצצאת; או שיכול אותיות: התצאלו במקום התצאלו.		

במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	
	✓		כשירות תקשורתית – באיזו מידה הקריאה ברורה ומובנת, למשל קריאה בעלת הנגנה (אינטונציה) נכונה, המצביעה על הבנת הטקסט, קצב קריאה מתאים, עוצמת קול מתאימה?
הערכת המורה: צוֹמֵחַת הַקּוֹל וְקִצְבַּת הַקְרִיאה מֵתֵאֵימֵי לַקְרִיאה שֶׁל סִפּוּר. לְצִיִּיתִי יֵשׁ הִסּוּסִים בְּמִקְוֵאוֹת שׁוֹנִים וְנִיכָר שֶׁשֶׁטֶץ נִקְטָץ עֲקֵב מֵאֲחִיצֵי הַפִּיעֲנוֹחַ בְּחִלְקֵי מֵהִמְקוֹמוֹת. לְצִיִּיתִי אֵם הַהֲנָאָה אֵינָה מֵתֵאֵימֵה וּמֵצִידָה עַל קוֹשֵׁי הַפִּיעֲנוֹחַ אוֹ קוֹשֵׁי הַהֲבֵנָת הַמִּשְׁמָעוֹת שֶׁל הַמִּלִּיִּים בְּסִפּוּר.			

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: קצב קריאה טוב, קול נעים ובעוצמה מתאימה.

נקודות לחיזוק: פיענוח נכון של המילים ושל סימני הפיסוק בטקסט.

משוב לתלמיד/ה: קראת קטע מהסיפור בקול נעים ובקצב טוב המתאים לקריאה של סיפור. ראיתי גם שהסתכלת מדי פעם לעבר הקהל וזה טוב. חשוב ליצור קשר עין עם המאזינים. בכמה מקומות הרגשתי שקשה לך לקרוא את המילים, למשל במילה פִּידָאִי במקום קָדִי ובמילה לְצֵאת במקום לְצֵאת. אולי יש בסיפור מילים שלא הבנת את הפירוש שלהן, ולכן היה לך קשה לקרוא אותן. נוכל לעבור יחד על הקטע שקראת, ולאתר את המילים החדשות. ניכר שתרגלת את הקריאה. המשיכי כך!

דוגמה 2 – קריאה בקול של הטקסט "כוחן של מילים"

שם התלמיד/ה: _____

תלמיד מקריא את הסיפור המלא.

לקישור לקובץ שמע לחצו כאן.

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
	✓	
דיוק – באיזו מידה הקריאה הייתה מדויקת?		
הערכת המורה: קריאה טובה, אך היו טעויות בקריאה של חלק מהמילים בטקסט, שנגזו בעיקר מחוסר דיוק בצליל של התנועות, לדוגמה: סְכוּי במקום סיכוּי; אֵיק במקום אֵק; נֶסוּ במקום נִסוּ; לִצְעָק במקום לִצְעוּק; לִינְסוּת במקום לִנְסוּת; חֶרֶשׁ במקום חִירֶשׁ. נוסף על כך, היו גם כמה טעויות בהתאם במין ובמספר – בכל כוחו במקום בכל כוחם; אין לֵק שם סיכוּי והפסק את הסבֵל שֵׁלֶק – במקום 'אין לֵק' ו'הסבֵל שֵׁלֶק' בלשון זכר. היה חוסר דיוק גם באות אֵל"ף הנחה באמצע מילה, לדוגמה: מִכָּאן במקום מִכָּאן (הטעות חלילה יותר מפעם אחת).		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
	✓	
כשירות תקשורתית – באיזו מידה הקריאה ברורה ומובנת, למשל קריאה בעלת הנגנה (אינטונציה) נכונה, המצביעה על הבנת הטקסט, קצב קריאה מתאים, עוצמת קול מתאימה?		
הערכת המורה: עוצמת הקול הייתה טובה והקריאה ברורה, עם זאת במקומות מצטיינים היו היסוסים. בלט במיוחד קצב הקריאה המהיר (לפעמים מהיר מדי), ללא הצלילות הנדרשות בהתאם לתוכן, והייתה חסרה הנאנה מתאימה לתוכן הסיפור.		

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: קריאה טובה בסך הכול, עוצמת קול טובה

נקודות לחיזוק: האטת הקצב והתאמתו לתוכן הסיפור, תשומת לב לפיענוח ולהתאם במין ובמספר

משוב לתלמיד/ה: קראת סיפור ארוך בצורה די טובה, בקול רם וברור! היו כמה טעויות בקריאה שכדאי לשים לב אליהן, למשל במילה 'מכאן'. חשוב מאוד גם לשים לב אם קוראים את המילה בזכר או בנקבה, לפי סימני הניקוד ולפי ההקשר ותוכן הסיפור. הייתי רוצה שתתאמן על כמה דברים: ראשית, לא צריך למהר מדי בקריאה. תוכל להאט את הקצב ולהוסיף עצירות בין משפטים במקומות המתאימים, ממש כמו שמספרים סיפור לילדים. שנית, חשוב לשמור על קשר עם המאזינים בזמן הקריאה, ולהסתכל עליהם מדי פעם. בעזרת עוד תרגול תוכל לשפר את הקריאה בקלות. כל הכבוד!

דוגמאות להערכה

לפניכם שתי דוגמאות להערכת המשימה "המחזה" ולמתן משוב מקדם. הדוגמאות הובאו מתוך ביצועים של תלמידים במסגרת פיילוט שהיה חלק מהתהליך של פיתוח המשימות. הנימוקים להערכה נוסחו באופן מפורט, מקצועי ומוקפד כדי להדגים לכם כיצד להעריך את ביצועי התלמידים במשימות. תיעוד ההערכה ייעשה אפוא באמצעות המחווה, ועם זאת המורה יכול בהחלט לתעד את ההערכה במילותיו ובצמצום רב יותר מכפי שמוצג בדוגמאות האלה. כשאתם צופים בתלמידים המציגים בכיתה העריכו באיזו מידה מילא כל תלמיד את דרישות המשימה: במידה רבה, בינונית או מועטה. אפשר להוסיף הערות מילוליות מתחת לכל ממד. הערות אלה יכולות לסייע לכם בכתיבת המשוב לתלמידים.

דוגמה 1 – המחזה של הטקסט "כוחן של מילים"

לקישור לסרטון דוגמה לחצו כאן.

שמות התלמידים: _____

הערכה קבוצתית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
דיוק – באיזו מידה הדיבור היה מדויק? הערכת המורה: הדיבור היה מדויק, הן של המספרת והן של התלמידים "הצפידים", למצט המילה 'אט'; שימו לב לתנועת החיריק מתחת לאלף.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה ההצגה בעלפה ברורה ומובנת והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל? הערכת המורה: הדיבור היה מובן וברור פרט לכמה שגיאות הגייה קלות. קצב הדיבור היה מתאים והקול רם וקולח. ההנחה הייתה טובה ברובה וניכר שהתלמידים הבינו את הסיפור. התלמידה המספרת קראה את הטקסט מהדף ולא מסרה אותו בעלפה (אולי בשל אורכו) ולכן גם פחות יצרה קשר עין עם הקהל. לציות מיהרה מצט בקריאה, אבל באופן כללי מילאה היטב את תפקיד המספרת.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תפאורה – באיזו מידה התלמידים השקיעו בתפאורה, למשל תלבושות, אביזרים, עיצוב ה'במה'?		
הערכת המורה: התלמידות יצרו הצמדה נחמדה להצגה – המספרת צומדת באמצע, ולידה שתי שורות של צפרדעים – אלה שבתוך הבור ואלה שמחוץ לו. על ראשן של התלמידות התפקיד הצפרדעים היה כתר של צפרדע. הכתר היה תוספת יפה להצגת הדמויות, והתנועות שלהן התאימו לסיפור והראו הבנה שלו.		

סיכום לקראת שיחת משוב נקודות חוזק: קריאה טובה, דיבור מובן, תפאורה שמוסיפה עניין נקודות לחיזוק: קצב קריאה איטי יותר משוב לתלמידים/ות: התיאום ושיתוף הפעולה ביניכן התלמידות ניכרו היטב. הן הקריאה של המספרת והן הדיבור בעל־פה של "הצפרדעים" היו ברורים, וההנגנה (אינטונציה) הראתה שהבנתן את הטקסט. לעיתים קצב הקריאה של המספרת היה מהיר מדי. כדאי לשמור על קצב קריאה שמאפשר לקהל שלא מכיר את הסיפור להבין את הטקסט. ביצוע ההמחזה מצוין, כיף לצפות!
--

דוגמה 2 – המחזה של השיר "הצריך הזה"

לקישור לסרטון דוגמה לחצו [כאן](#).

שמות התלמידים: _____

הערכה קבוצתית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
דיוק – באיזו מידה הדיבור היה מדויק? הערכת המורה: כל התלמידות אמרו את החלק שלהן בטקסט באופן מדויק. למצט מילה אחת שהייתה לא הייתה מדויקת: האות כ"ף במילה "שכחתי" אינה דאשה ולכן האייתה דומה לזו של האות ח"ת.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה ההצגה בעל־פה ברורה ומובנת והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל? הערכת המורה: המליים היו מובנות, קצב הדיבור ברור ומתאים, התלמידות אמרו על קשר עין עם הקהל.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תפאורה – באיזו מידה התלמידים השקיעו בתפאורה, למשל תלבושות, אביזרים, עיצוב ה'במה'? הערכת המורה: התלמידות השתמשו באביזרים המזכירים בטקסט ובתנועות ידיים כדי ללוות את ההצגה.		

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: דיבור ברור ומובן, קול רם

נקודות לחיזוק: אין

משוב לתלמיד/ה: הצגתן בעל־פה את השיר באופן ברור ומובן. אמצעי ההמחשה הוסיפו עניין והראו שאתן מבינות את הטקסט. גם תנועות הידיים והבעות הפנים שלכן חיזקו את המסר. הצגה טובה ומהנה. כל הכבוד לכן!

דוגמאות להערכה

לפניכם שתי דוגמאות להערכת המשימה "נחשו מי אני?" ולמתן משוב מקדם. הדוגמאות הובאו מתוך ביצוע של תלמידים במסגרת פיילוט שהיה חלק מהתהליך של פיתוח המשימות. הנימוקים להערכה נוסחו באופן מפורט, מקצועי ומוקפד על מנת להדגים לפניכם כיצד להעריך את ביצועי התלמידים במשימות. תיעוד ההערכה ייעשה אפוא באמצעות המחווה, ועם זאת המורה יכול בהחלט לבצע את התיעוד במילותיו ובצמצום רב יותר מכפי שמוצג בדוגמאות האלה.

כשאתם צופים בתלמידים המציגים בכיתה העריכו באיזו מידה מילא כל תלמיד את דרישות המשימה: במידה רבה, בינונית או מועטה. אפשר להוסיף הערות מילוליות מתחת לכל ממד. הערות אלה יכולות לסייע לכם בכתיבת המשוב לתלמידים.

דוגמה 1

שם התלמיד/ה: _____

לצפייה במצגת לדוגמה לחצו [כאן](#).

שם הדמות: זהא חדיד

תמלול של דברי התלמידה:

מי אני?

אני אישה. יש לי אזרחות בריטית אבל נולדתי בבגדאד שֶׁבְּעִירַק (שֶׁבְּעִירַק). בגיל 7 עיצבתי לעצמי בגדים ותכשיטים. במשך כל חיי התעניינתי באומנות, אולם כשגדלתי בחרתי ללמוד מתמטיקה בבירות. לאחר מכן, עברתי להתגורר בלונדון ולמדתי אדריכלות. השפעתי על החשיבה בעולם (בעולם) האדריכלות וזכיתי פעמיים בפרס פריצקר לאדריכלות ובהרבה פרסי הוקרה.

בשנת 2016 נפטרת מהתקף לב כשהייתי בת 65. אפשר לראות את הבניינים שתכננתי מסביב לעולם. אני נחשבת לאחת האדריכליות הכי מוצלחות בכל הזמנים.

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
דרישות המשימה – באיזו מידה יש התאמה לדרישות המשימה, למשל יש כעשרה רמזים שקשורים לדמות מלווים באמצעים חזותיים?		
הערכת המורה: התלמיד הצליח כעשרה רמזים לדמות המפורסמת בלייבלינג מציג תמונות מתאימה.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לנושא ומארגן באופן ברור והגיוני?		
הערכת המורה: התוכן קשור לנושא במידה רבה. התלמיד הצליח בצלפה רמזים שקשורים לדמות המפורסמת באופן ברור ומארגן. הרמזים רלוונטיים לדמות, אך אינם מלאים מי היא אלא מכוונים בהדרגה את המאזינים אל הדמות הספציפית.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים למשימה ומגוון?		
הערכת המורה: התלמיד השתמש באוצר מילים מתאים להצגת הדמות המפורסמת. הוא צפה שימוש רב באוצר מילים מגוון ורלוונטי למשימה מתחום הציור, למשל "ציצתי לצמחי בדיק ותכשיטים"; "השפצתי על החשיבה בצורה האדריכלות"; "תכננתי בניינים מסביב לעולם".		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה ההצגה בעל-פה ברורה ומובנת והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל?		
הערכת המורה: התלמיד הצליח את המידע באופן ברור ומובן. הכיית המילים הייתה נכונה, פרט לשגיאה דומה שחזרה בשני מקומות: שפציק במקום שפצירק, ופצולת במקום פצולת. הדיבור היה מובן וללא היסוסים.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפועל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה?		
הערכת המורה: ההתאם הדקדוקי ונטיות השם והפועל נכונים.		

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: בקיאות בנושא, תוכן מאורגן, אוצר מילים מתאים, הצגה ברורה בעל־פה

נקודות לחיזוק: הגייה נכונה של מיליות היחס לפני שם עצם מיודע ולא מיודע

משוב לתלמיד/ה: הצגת את הדמות שבחרת למשימה "נחשו מי אני?" באופן ברור ומוכן. גילית ידע רב על הדמות והצגת את הרמזים בצורה הגיונית ומאורגנת. יפה מאוד! ניכר שתרגלת את הצגת המשפטים בעל־פה, הדיבור היה מובן, הגיית המילים הייתה לרוב נכונה והיה אפשר להבין בקלות את הרמזים. כדאי לחזור על ניקוד מיליות היחס לפני שם עצם מיודע ולא מיודע כדי לשפר את ההגייה.

שם התלמיד/ה: _____

לצפייה במצגת לדוגמה לחצו כאן.

שם הדמות: קולונל הרלנד סנדרס

תמלול של דברי התלמידה: מי אני?

1. נולדתי בעיירה הקריוויל בארצות הברית.
2. נולדתי בשנת אלף שמונה (שמונה) מאות תשעים.
3. הכינוי שלי הוא קולונל.
4. אני פותח תחנת דלק.
5. החלטתי לבשל ולמכור אוכל בתחנת הדלק.
6. הייתי בן 63 כשהמציאתי (כשהמציאתי) מתכון.
7. נפטרת (נפטרת) בגיל 90.
8. המתכון שהכנתי היה טעים מאד.
9. השתמשתי באחד עשר (עשר) תבלינים במתכון המפורסם שלי.
10. פתחתי סניפים של מזון מהיר בכל העולם ונהייתי איש עשיר מאד.
11. בשנת (בשנת) 1964 מכרתי את החברה.
12. שם החברה שלי (החברה) הוא KFC.
13. שמי קולונל הרלנד סנדרס.

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
דרישות המשימה – באיזו מידה יש התאמה לדרישות המשימה, למשל יש כעשרה רמזים שקשורים לדמות מלוויים באמצעים חזותיים?		
הערכת המורה: התלמיד הצליח 13 רמזים לדמות המפורסמת שבחר, והכין מצגת תמונות מצטיינת ואפקטית.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לנושא ומארגן באופן ברור והגיוני?		
הערכת המורה: התוכן שהציג התלמיד קשור לנושא במידה רבה. התלמיד נתן רמזים לדמות המפורסמת באופן ברור ומארגן. הרמזים רלוונטיים לדמות, ואינם מבלבלים מיד מ' היא. לקראת סוף ההצגה הרמזים היו ממוקדים יותר כדי לעזור למאזינים לגלות באילו דמות מדובר.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים למשימה ומגוון? הערכת המורה: אוצר המילים מלא ומתאים להצגת הדמות המפורסמת. התלמיד הציג ציודות המתארות את חייה ואת פעולותיה של הדמות המפורסמת – "נולדתי בצויר..."; "הכינוי שלי..."; "פתחתי סניפים של מלון מהיר" וצוד.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה ההצגה בעל־פה ברורה ומובנת והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל? הערכת המורה: התלמיד הציג את המידע באופן ברור ומלא. יש כמה טעויות בהגיית המילים – לפני שם עצם בשווא יש להגות את מילת היחס בתנועת חיריק ולא בפתח, למשל בשנת (ולא בשנת); יש לדיוק בהגיית המילים "המצאתי" (ולא המצאתי), "נפטתי" (ולא נפטתי), החברה (ולא החברה); בשם המספר יש לאמר אחד צָר (ולא אחד צָר). מומלץ להקשיב במחשב להגייה נכונה של המילים. שיבושים אלה יכולים להקשות על הבנת המשפט.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפעל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה? הערכת המורה: הדקדוק תקין לרוב. במשפט "אני פותח תחנת דלק" הפועל היה צריך להיות בזמן עבר – "פתחתי".		

סיכום לקראת שיחת משב

נקודות חוזק: בקיאות בנושא, תוכן מאורגן, אוצר מילים מתאים

נקודות לחיזוק: הגייה נכונה של מילות היחס לפני שם עצם מידע ולא מידע שמתחיל בתנועת שווא, הגייה נכונה של פעלים, הגייה נכונה של שם המספר

משוב לתלמיד/ה: הצגת את הדמות שבחרת באופן מעניין. מן הרמזים ניכר שלמדת היטב על הדמות. הצגת את הרמזים בצורה הגיונית ומאורגנת, והתמונות המלוות את המצגת עזרו להבין אותם. קצב הדיבור היה מתאים והיה אפשר להבין את הרמזים בקלות. כל הכבוד! שים לב להגייה נכונה של המילים. תוכל לשמוע במחשב איך הוגים את המילים ולתרגל אותן בקול לפני ההצגה בכיתה. כדאי לחזור על שם המספר ועל ניקוד מילות היחס.

דוגמאות להערכה

לפניכם שתי דוגמאות להערכת משימת "מדריך טיולים" ולמתן משוב מקדם. הדוגמאות הובאו מתוך ביצוע של תלמידים במסגרת פיילוט שהיה חלק מהתהליך של פיתוח המשימות. הנימוקים להערכה נוסחו באופן מפורט, מקצועי ומוקפד על מנת להדגים לפניכם כיצד להעריך את ביצועי התלמידים במשימות. תיעוד ההערכה יעשה אפוא באמצעות המחווה, ועם זאת המורה יכול בהחלט לבצע את התיעוד במילותיו ובצמצום רב יותר מכפי שמוצג בדוגמאות האלה.

כשאתם צופים בתלמידים המציגים בכיתה, העריכו באיזו מידה מילא כל תלמיד את דרישות המשימה: במידה רבה, בינונית או מועטה. אפשר להוסיף הערות מילוליות מתחת לכל ממד. הערות אלה יכולות לסייע לכם בכתיבת המשוב לתלמידים.

דוגמה 1 – העיר חיפה

שם התלמיד/ה: _____

לצפייה בסרטון לדוגמה לחצו [כאן](#).

תמלול של דברי התלמידה:

שקופית #1

יוצאים לטיול בעיר חיפה.

שקופית #2

היום נצא לטיול באחת הערים הכי יפות במדינה – בחיפה! נבקר במקומות מעניינים, נהנה מנוף יפהפה ונסיים באוכל טעים! עוד רגע מתחילים...

שקופית #3

רגע לפני שנצא לטיול, נזכיר (נזכיר) כמה הוראות שצריך לפעול לפיהן:

- יש להגיע בנעליים סגורות.
- יש להצטייד ב-2 ליטר של מים.
- יש להגיע לטיול בזמן.
- יש להקשיב למדריכים.
- יש לשמור על השקט במקומות סגורים.
- יש לשמור על ניקיון הסביבה.

שקופית #4

תחנה ראשונה בטיול: הגנים הבהאים

נתחיל את הטיול באחד המקומות הכי יפים בארץ – הגנים הבהאים. הגנים הם מקום חשוב לבני הדת הבהאית בישראל. הם נמצאים על הר הכרמל, בלב חיפה. הם כלולים (כוללים) 19 גינות פרחים מדורגות, המובילות למקדש בעל כיפת זהב. אנחנו נטייל בגנים, נבקר במקדש, נלמד על הדת הבהאית ונהנה מהנוף המדהים של העיר חיפה.

שקופית #5

אחרי הביקור בגנים הבהאים נמשיך במסלול לתחנה הבאה. נפנה ימינה מהכניסה העליונה של הגנים ונמשיך ישר בכיוון דרום בהמשך (במשך) 10 ד' עד שנגיע ל... קפלת הלב קדוש.

שקופית #6

הקפלה נבנתה על ידי הנזירים הכרמליתים. הקפלה היא מבנה קטן ועגול. היא נבנתה במקור כדי לשמש כטחנת רוח.

כיום מתפללים שם לפעמים נזירים. אנו נראה את הקפלה ונתבונן בנוף המרהיב של הים.

שקופיות #7

מקפלת הלב הקדוש נמשיך ישר במשך 10 ד', נפנה (נפנה) שמאלה ונגיע ל.... פארק הקישון.

שקופית #8

פארק הקישון הוקם בחיפה במקום שנחל הקישון נשפך לים. יש בו המון דשא, שולחנות פיקניק ופינות ישיבה נעימות. אפשר לראות בפארק בעלי חיים כמו חזירי בר, צבים, דגים מסוגים שונים ובעונת הנדידה גם עופות מים.

שקופית #9

בפארק הקישון נאכל (נאכל) יחד ארוחת ערב טעימה על שפת הנחל ונסיים את הטיול שלנו.

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לעיר שנבחרה ומאורגן באופן ברור והגיוני?		
הערכת המורה: התלמידה הציעה בצל-פה את מסלול הטיול באופן ברור ומאורגן. התוכן קשור לעיר שבחרה, חיפה. התלמידה פירטה בצורה טובה על האתרים שבמסלול הטיול. היא הציעה את ההוראות לפני היציאה לטיול, לדוגמה "להגיע בנצליים סארות". היא ציינה את כיוון הנסיעה מאתר לאתר, למשל "נמשיק לכיוון דרום במשך 10 דקות". כדי לתאר את המקום, התלמידה השתמשה בשמות תואר שיוצרים רצון וצניין להגיע אליו: "הקפלה היא מפנה קטן וצפוף... אנו נראה את הקפלה ונתבונן בנוף המרהיב של היט".		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים למשימה ומגוון?		
הערכת המורה: התלמידה השתמשה באוצר מילים מתאים להצגת מסלול הטיול, למשל בהוראות ההצעה "נמשיק ישר", "נפנה שמאלה ונציע לנחל הקישון". יש שימוש בשמות תואר כדי לתאר את האתרים שהתלמידה בחרה להציג: "נצא לטיול באחת הצריח הכי יפות במדינה", "נהנה מנוף יפהפה". כמו כן, התלמידה השתמשה במפנה תחבירי מודאלי + שם הפועל כדי לתת הוראות והנחיות להתנהגות נאותה במסלול: "יש לשמור על ניקיון הסביבה", "יש להגיע לטיול בזמן", "יש להצטייד ב-2 ליטר (ליטרים) של מים".		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה ההצגה בעל-פה ברורה ומובנת והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגנה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל?		
הערכת המורה: התלמידה הציעה את המידע לרוב באופן ברור ומובן. הזיית המילים הייתה לרוב נכונה. יש לדיוק בהזיית המילים "נאכל" (ולא נאכל), "כוללים" (ולא כלולים), "נפנה" (ולא נפנה) שימושים אלה יכולים לזרז לחוסר הבנה של המשפט. לציתים קצב הדיבור היה מהיר מדי.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
	✓	
תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפועל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה?		
הערכת המורה: <i>הדקדוק תקין ברובו. כאשר שם עצם מיוצר, מילת היחס שפניו תהיה בצליל של תנועת קמץ/פתח ולא בשווא: "בָּאֵרֶץ" ולא "בְּאֵרֶץ"; כמו כן, "שְׁנֵי לִיטְרִים מִיֵּם" צריק להיות "שְׁנֵי לִיטְרִים שֶׁל מִיֵּם".</i>		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
עבודה בקבוצה – באיזו מידה התלמיד שיתף פעולה עם העמיתים לקבוצה במהלך המשימה, למשל הקשיב לחברים, קיבל את התפקיד שלו ברוח טובה?		
הערכת המורה: <i>התלמיד בחר לעבוד באופן יחידני. התלמיד עזר לתלמידים מקבוצה אחרת להכין מצגת תמונות.</i>		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
דרישות המשימה – באיזו מידה יש התאמה לדרישות המשימה, למשל לפחות 3 משפטים על כל אחד מהמקומות בעיר, הנחיות יציאה לטיול או הוראות התנהגות במקום מסוים, תמונות?		
הערכת המורה: <i>התלמידה נכנסה לדמות המדריכה. היא הציגה שלושה משפטים לפחות על כל אחד מהאתרים, הזכירה כמה הוראות התנהגות שמתאימות למקום הטיול ונתנה הנחיות כיצד להגיע לאתרים. תיאור האתרים מלאו בתמונות, מה שמוסיף צניין באתר וממחיש אותו.</i>		

סיכום לקראת שיחת משב נקודות חוזק: בקיאות בנושא, תוכן מאורגן, אוצר מילים מתאים נקודות לחיזוק: קצב דיבור, הגייה ודיוק בדיבור משוב לתלמיד/ה: מסלול הטיול שתכננת והצגת מקיף ומושקע. הראית ידע רב על האתרים שהדרכת עליהם בחיפה. היה מעניין להקשיב לך ולהכיר את המקומות הנפלאים שבחרת. השתמשת במבנים לשוניים נכונים, ובאוצר מילים מתאים כדי לתאר את המקומות וכדי לתת הנחיות לטיול. לפעמים קצב הדיבור מהיר ולכן קשה להבין את המילים; כדאי להתאמן על הגיית המילים. הצלחת לעורר בי רצון לבקר במקומות האלה. כל הכבוד!		
--	--	--

דוגמאות להערכה

לפניכם שתי דוגמאות להערכת משימת ה"סרטונים" ולמתן משוב מקדם. הדוגמאות הובאו מתוך ביצוע של תלמידים במסגרת פיילוט שהיה חלק מהתהליך של פיתוח המשימות. הנימוקים להערכה נוסחו באופן מפורט, מקצועי ומוקפד על מנת להדגים לפניכם כיצד להעריך את ביצועי התלמידים במשימות. תיעוד ההערכה ייעשה אפוא באמצעות המחווה, ועם זאת המורה יכול בהחלט לבצע את התיעוד במילותיו ובצמצום רב יותר מכפי שמוצג בדוגמאות האלה. כשאתם צופים בתלמידים המציגים בכיתה, העריכו באיזו מידה מילא כל תלמיד את דרישות המשימה: במידה רבה, בינונית או מועטה. אפשר להוסיף הערות מילוליות מתחת לכל ממד. הערות אלה יכולות לסייע לכם בכתיבת המשוב לתלמידים.

דוגמה 1 – סרטון בנושא תחביבים

לצפייה בסרטון לדוגמה לחצו כאן.

שם התלמיד/ה: (התלמיד שמדבר על תחביב הבישול)

תמלול של דברי התלמידה: "אני להפך. לא אוהב לצאת מהבית. אני מאד מתחבר למטבח, אוהב לבשל ולאפות. אני מבשל ואופה מאכלים חדשים ומנות חדשות."

הערכה אישית			
במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
	✓		תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לנושא שהתלמיד/ה בחר/ה להציג, מפורט ומאורגן באופן ברור והגיוני?
הערכת המורה: התכנים שהוצגו קשורים לבישול. התלמידה שילבה בסרטון תמונות מהמטבח וציגה תהליכים שהכין. כדאי היה שיקרע עוד על התחביב שלו, למשל שישפר איך התחיל לבשל, איך בחר דווקא במאכלים שציגה, מה הוא מרגיש כשהוא מבשל ואופה (שמח, מרוצה וכו').			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
		✓	אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים למשימה ומגוון?
הערכת המורה: התלמידה השתמשה באוצר מילים מתאים להצגת התחביב שלו. למשל, הוא השתמש במילים "לבשל", "לאפות", "מאכלים", "מנות". כמו כן, הוא השתמש בסלנג "מתחבר למטבח" המתאים לשפה הדבורה ובהקשר מתאים.			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה הדיווח בעל־פה ברור ומובן והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגנה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל?		
הערכת המורה: התלמיד הצליח את המידע באופן ברור ואופן ושמר על קשר עין עם הצופים. האינטונציה הייתה לרוב נכונה והדיבור – בקצב מתאים.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפועל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה?		
הערכת המורה: הדקדוק תקין ברובו. התלמיד פותח את דבריו במילים "אני להפך" – מיטוי חסר שיכול לשמש כהפסד הדבורה לפי ההקשר. במקרה זה הקשר לדברים שאמרה התלמידה שלפניו בסרטון לא כל כך ברור.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
עבודה בקבוצה – באיזו מידה התלמיד שיתף פעולה עם העמיתים לקבוצה במהלך המשימה, למשל הקשיב לחברים, עזר לנסח שאלות, קיבל את התפקיד שלו ברוח טובה?		
הערכת המורה: התלמיד שיתף פעולה עם התלמידות האחרות בקבוצה. הוא נכח בכל שלבי המשימה, הצליח רציונות להצגת התחביב בסרטון באמצעות תמונות, הקשיב לדברי החברות ואף התייחס אליהן כאשר הצליח.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
הערכה קבוצתית דרישות המשימה – באיזו מידה הקבוצה עמדה בדרישות המשימה, למשל הסרטון כלל פתיח מעניין, הסרטון יצירתי, כל תלמיד אמר לפחות משפט אחד בעל־פה?		
הערכת המורה: הסרטון כלל את כל דרישות המשימה. התלמידים הצליחו בעל־פה את התחביבים שלהם בכמה משפטים. התמונות הוסיפו עניין ויצירתיות לסרטון.		

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: אוצר מילים מתאים, דיבור ברור, שמירה על קשר עין עם הקהל

נקודות לחיזוק: הרחבת המידע

משוב לתלמיד/ה: ניכר שהנושא שבחרת קרוב לליבך, ושאתה נהנה לבשל. היה מעניין להקשיב לך ולצפות במאכלים שבחרת להראות וחבל שלא הרחבת בדיבור. עניין אותי לשמוע עוד על התחביב שלך, למשל מתי התחלת לבשל? איך למדת לבשל? אילו עוד מאכלים אתה יודע לבשל? איך זה גורם לך להרגיש? הוספת אמצעים ויזואליים, וזה יצר עניין. התוכן שהצגת קשור לנושא הבישול ואוצר המילים מתאים, למשל: "אני מאד מתחבר למטבח. אוהב לבשל ולאפות", "אני מבשל ואופה מאכלים חדשים ומנות חדשות". הצגת את התחביב שלך באופן ברור.

בתחילת ההצגה לא היה ברור למה התכוונת כשאמרת "אני להפך". כשאתה רוצה להציג עמדה הפוכה אפשר להשתמש בביטויים כמו "בניגוד ל...", "לעומת זאת, אני חושב ש..." וכדאי להביא את ההקשר המלא. למשל "בניגוד לחברותיי לקבוצה, שהתחביבים שלהן הם מחוץ לבית, אני אוהב להיות בבית ולבשל במטבח". מורגש שתרגלת מראש את המשפטים שאמרת בסרטון. המשיך כך!

דוגמה 2 – סרטון בנושא חשיבות השפה העברית

לצפייה בסרטון לדוגמה לחצו כאן.

שם התלמיד/ה: (התלמידה השנייה שמדברת בסרטון)

התלמידה דיברה בסרטון פעמיים (לא ברצף) ולכן דבריה מובאים כאן בשני חלקים.

תמלול חלק א' של דברי התלמידה: "אני לא מסכימה איתך. לימוד העברית שהיא שפה שנייה עבורנו עוזרת לנו לתקשר עם האחרים ולהכיר אנשים בחיי היום יום. יתר על כן, שהיא השפה הרשמית במדינה. תקשורת בין שני העמים גורמת לנו להתפתח ולהשתלב בחברה הזאת."

תמלול חלק ב' של דברי התלמידה: "מחקרים שונים מראים כי לימוד שפה חדשה מחזק את הזיכרון. נוסף על כך עוזר לנו בהתמודדות עם מחלת השכחה."

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
✓			תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לנושא שהתלמיד/ה בחר/ה להציג, מפורט ומארגן באופן ברור והגיוני?
הערכת המורה: התלמידה הביעה את דעתה באופן ברור: "אני לא מסכימה איתך", והביאה נימוקים מפורטים ומשכנעים. התוכן מאורגן כהלכה; התלמידה נתנה שתי סיבות ציקריות לכך שכדאי ללמוד עברית: לשם תקשורת ולשם חיזוק הזיכרון, ואף ביססה את אחד הנימוקים על מחקרים. התלמידה השתמשה באמצעי קישור כמו "יותר על כן" ו"נוסף על כך" כדי לקשר בין הרציונות בדיבור.			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
✓			אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים למשימה ומגוון?
הערכת המורה: התלמידה השתמשה באוצר מילים מתאים לחיזוק דעתה: "אני לא מסכימה איתך", "עוזר לנו לתקשר", "מחקרים שונים מראים כי...", ובאמצעי קישור מתאימים: "יתר על כן", "נוסף על כך".			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה ההצגה בעל־פה ברורה ומובנת והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגנה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל?		
הערכת המורה: התלמידה הצליחה את צמדתה באופן ברור ואופן. האיית המילית הייתה לרוב נכונה. יש לדייק בהגיית המילית "מדינה", "מחברה", "לחקש" ו"זכרון". לעיתים קצב הדיבור היה מהיר והטון נמוך. התלמידה יצרה קשר עין עם הקהל. שפת הגוף שלה שידרה ביטחון ותנועות ידיים התאימו לתוכן הדברים.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
	✓	
תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפועל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה?		
הערכת המורה: הדקדוק תקין בחלקו. במשפט השני יש חוסר התאם: "לימוד העברית... עוצרת לנול...", במקום "עוצר לנול". התלמידה חיברה מילת הוספה למילת עצמו: "יתר על כן, שהיא השפה הרשמית...". יש להשיט את ש' העצמו, ובמשפט המתוקן כדאי לחזור על הנושא המדובר: "יתר על כן, העברית היא השפה הרשמית". בחלק ב' של דבריה השתמשה התלמידה בהקשר נכון במילת הקישור "נוסף על כך". בסוף חלק א' של הדברים התלמידה אמרה "מחברה הזאת", ולא ברור לאילו חברה היא התכוונה משום שהמילה "חברה" לא הולכה קודם לכן. אפשר היה לומר "... ולהשתלב בחברה בישראל". במשפט האחרון, שוב צריך לחזור על נושא המשפט: "נוסף על כך לה עוצר לנול בהתמודדות עם מחלת השכחה".		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
עבודה בקבוצה – באיזו מידה התלמיד שיתף פעולה עם העמיתים לקבוצה במהלך המשימה, למשל הקשיב לחברים, עזר לנסח שאלות, קיבל את התפקיד שלו ברוח טובה?		
הערכת המורה: התלמידה שיתפה פעולה באופן מלא עם החברים לקבוצה ולאורק כל המשימה. כמין כן, בדבריה היא התייחסה לדברי חברתה שהצליחה לפניה, ואף הישרה אליה מכת, דבר שמציד על הקשבה.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
דרישות המשימה – באיזו מידה הקבוצה עמדה בדרישות המשימה, למשל הסרטון כלל פתיח מעניין, הסרטון יצירתי, כל תלמיד אמר לפחות משפט אחד בעל־פה?		
הערכת המורה: הסרטון כלל את כל דרישות המשימה. כל תלמיד אמר כמה משפטים בעל־פה. הסרטון מושקע ויצירתי.		

הערכה קבוצתית

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: דיבור שוטף, אוצר מילים מתאים, הצגת הדברים בביטחון, תוכן מגוון ומנומק

נקודות לחיזוק: קצב דיבור, הצגת הנושא במשפט חדש

משוב לתלמיד/ה: את מכירה בחשיבות של לימוד השפה העברית. השתמשת במבנה טיעון כדי לנמק את דבריך. נהייתי להקשיב לדעתך ולשמוע את הנימוקים שלך. השתמשת באוצר מילים מתאים להצגת דעה ברורה: "אני לא מסכימה איתך". הנימוקים שלך היו מגוונים ומבוססים. אני גאה בך! שפת הגוף שלך שידרה ביטחון ויצרת קשר עין עם חבריך לקבוצה. כדאי לדבר לאט יותר ובטון גבוה יותר כדי להקל על המאזינים. כמו כן, שימי לב שיש להתחיל משפט חדש בנושא ולא בפועל, למשל "נוסף על כך לימוד שפה נוספת עשוי לעזור לנו בהתמודדות עם מחלת השכחה". המשיכי כך!

דוגמאות להערכה

לפניכם שתי דוגמאות להערכת **דיווח על סקר** ולמתן משוב מקדם. הדוגמאות הובאו מתוך ביצוע של תלמידים במסגרת פילוט שהיה חלק מהתהליך של פיתוח המשימות. הנימוקים להערכה נוסחו באופן מפורט, מקצועי ומוקפד על מנת להדגים לפניכם כיצד להעריך את ביצועי התלמידים במשימות. תיעוד ההערכה ייעשה אפוא באמצעות המחווה, ועם זאת המורה יכול בהחלט לבצע את התיעוד במילותיו ובצמצום רב יותר מכפי שמוצג בדוגמאות האלה.

כשאתם צופים בתלמידים המציגים בכיתה העריכו באיזו מידה מילא כל תלמיד את דרישות המשימה: במידה רבה, בינונית או מועטה. אפשר להוסיף הערות מילוליות מתחת לכל ממד. הערות אלה יכולות לסייע לכם בכתיבת המשוב לתלמידים.

דוגמה 1 – סקר בנושא עישון בקרב בני נוער

שם התלמיד/ה: (בסרטון תלמידה שלישית משמאל)

לצפייה בסרטון לדוגמה לחצו כאן.

מטרת הסקר: השפעת העישון על בני נוער

תמלול של דברי התלמידה: "לגבי שאלה שנייה, כמה אנשים במשפחה שלך מעשנים? מצאנו ש-40% ענו שיותר מאדם אחד מעשן... (היסוס) למרות זאת, 40% ענו שלפחות יש אדם אחד במשפחה מעשן ורק 20% ענו שאין במשפחה שלהם מעשנים. לגבי שאלה שלישית, יש מישהו במשפחה יודע שאתה מעשן? מצאנו שכולם ענו שכן יש במשפחה שלהם שידועים שהם... (היסוס) משנים".

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
	✓	
תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לנושא, מתאים לסוגת הדיווח (המידע אובייקטיבי, ענייני, עובדתי) ומארגן באופן ברור והגיוני?		
הערכת המורה: התכנית שהוצגה קשורה לנאמנות הציפיון בקרב בני נוער. ניכר שהמידע אובייקטיבי ושהוא מבוסס על ממצאי הסקר. יש טענות בניסוח של תשובות על השאלה: "כמה אנשים במשפחה שלכם מעשנים?", שכן "יותר מאדם אחד מעשן" ו"לפחות יש אדם אחד מעשן" הן תשובות דומות, והתלמידה השתמשה במילות הקישור "למרות זאת" ו"ודיווחה עליהן כשתי תשובות שונות. כדאי היה לציין שהשאלות על המשפחה קשורות לנאמנות הסקר בשל ההשפעה הצדדית שיש למשפחה על בני הנוער.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
✓			אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים לסוגת הדיווח ולמשימה?
הערכת המורה: התלמידה השתמשה באוצר מילים מתאים להצגת סקר. למשל, היא השתמשה ב"מצאנו..." ודיווחה על אחוז המשיבים לכל שאלה.			
במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
✓			כשירות תקשורתית – באיזו מידה הדיווח בעל-פה ברור ומובן והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגנה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל?
הערכת המורה: התלמידה הציעה את המידע באופן ברור ומובן ושמה על קשר בין עמדת התלמידים. הגיית המילים נכונה והדיבור בקצב מתאים. היו מצטטים, למשל בסוף הדיווח, והגיית המילה "מצטטים" הייתה משובשת מצט ("מצטטים").			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
	✓		תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפועל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה?
הערכת המורה: הדקדוק תקין ברובו. חסר ידוע כמה מקומות, למשל "למצי פסאליה פסנייה...", וחסרה ש' הליקה בשאלה "יש מישהו במסכת שו"ע שאתה מצט?"			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
✓			עבודה בקבוצה – באיזו מידה התלמיד שיתף פעולה עם העמיתים לקבוצה במהלך המשימה, למשל הקשיב לחברים, עזר לנסח שאלות, קיבל את התפקיד שלו ברוח טובה?
הערכת המורה: התלמידה שיתפה פעולה באופן מלא עם חברותיה לקבוצה ולאורק כל המשימה.			

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	
✓			דרישות המשימה – באיזו מידה הקבוצה עמדה בדרישות המשימה, למשל הדיווח כלל את מטרת הסקר, לפחות 6 שאלות ותשובות שקשורות לנושא (לפחות שאלה אחת פתוחה), לפחות 10 נסקרים, תרשימים שמציגים את תוצאות הסקר?
הערכת המורה: הדיווח על הסקר כלל את כל דרישות המשימה. התלמידים לא הקרינו את התרשימים על תוצאות הסקר על הלוח, אבל חילקו אותם לתלמידים בכיתה.			

הערכה קבוצתית

סיכום לקראת שיחת משוב

נקודות חוזק: אוצר מילים מתאים, דיבור ברור, שמירה על קשר עין עם הקהל

נקודות לחיזוק: ה"א הידיעה, ש' השעבוד

משוב לתלמיד/ה: הנושא שבחרת רלוונטי מאוד בקרב בני נוער. היה מעניין להקשיב לדיווח על הסקר ולשאלות שבחרת. התוכן שהצגת קשור לנושא וניכר שהמידע אובייקטיבי ומבוסס על ממצאי הסקר. השתמשת באוצר מילים מתאים להצגת הסקר, למשל "מצאנו ש...", ודיווחת על אחוז המשיבים לכל שאלה מכלל העונים לסקר. הצגת את הדיווח בביטחון ובאופן ברור. כל הכבוד!

שימי לב ששתי תשובות לשאלה "כמה אנשים במשפחה שלך מעשנים?" הן דומות (התשובה "יותר מאדם אחד מעשן" דומה במשמעותה ל"לפחות יש אדם אחד מעשן"). נראה שטעות זו נבעה מטעות בניסוח של אפשרויות התשובה בסקר עצמו ולא מטעות בדיבור. כדאי לנסח אפשרויות תשובה שונות כדי שלא תהיה ביניהן חפיפה.

כמו כן, שתי השאלות שדיווחת עליהן היו קשורות למשפחתם של בני הנוער. כדאי היה לציין ששאלות אלה קשורות לנושא הסקר בשל ההשפעה הגדולה שיש למשפחה על בני הנוער. במקרים אחדים הדיבור היה מהוסס, למשל בסוף הדיווח, והגיית המילה "מעשנים" הייתה משובשת במעט ("משנים"). חסר יידוע בכמה מקומות, למשל "לגבי (ה)שאלה (ה)שנייה...", וחסרה ש' הזיקה בשאלה "יש מישהו במשפחה (ש)יודע שאתה מעשן?". כדאי היה להקרין את התרשימים על הלוח; זה היה מקל עליון את הדיווח וגם מקל על הצופים.

דוגמה 2 – סקר בנושא כדורגל

שם התלמיד/ה: (בסרטון תלמיד חמישי משמאל)

לצפייה בסרטון לדוגמה לחצו כאן.

מטרת הסקר: למדוד את מידת העיסוק בכדורגל בקרב בני נוער

תמלול של דברי התלמידה: "לגבי השאלה החמישית, כמה פעמים אתם נחים בזמן שאתם משחקים כדורגל. מצאנו ש-50% אמרו שהם נחים שתי פעמים, לעומת זאת, 40% אמרו שהם נחים פעם אחת ורק כ-10% אמרו שהם לא נחים בכלל. לגבי השאלה השישית, כמה ימים בשבוע אתם משחקים כדורגל, מצאנו ש-40% אמרו שהם משחקים כדורגל מיום עד שני ימים ולעומת זאת, 40% אמרו משלוש ימים עד חמישה ימים ורק 20 אחוזים אמנו אה... אמרו שהם שאין זמן ספסיפי (ספציפי)".

הערכה אישית

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תוכן וארגון – באיזו מידה התוכן שהוצג קשור לנושא, מתאים לסוגת הדיווח (המידע אובייקטיבי, ענייני, עובדתי) ומארגן באופן ברור והגיוני?		
הערכת המורה: התלמידה הציעה בצורה ממצאית מתוך הסקר, שהתמקד ב'כדורגל' בקרב בני נוער, באופן ברור ומאורגן. השאלה הראשונה שהתלמידה הציעה (היא השאלה החמישית בסקר) לא ברור כלל כק לאמה הכולנה "נחים בזמן שאתם משחקים".		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
אוצר מילים – באיזו מידה אוצר המילים מתאים לסוגת הדיווח ולמשימה?		
הערכת המורה: התלמידה השתמשה באוצר מילים מתאים. הוא השתמש ב"מצאנו ש..." אחוזים אמרו ש..., וכן במילות הקישור "לצומת זאת" כשדיווח על התוצאות של שתי שאלות מתוך הסקר. במקום "שתי פעמים" היה אפשר לומר "פעמיים", ובמקום "שני ימים" – "יומיים".		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
כשירות תקשורתית – באיזו מידה הדיווח בעל-פה ברור ומובן והמציג מודע לקהל, למשל הגייה נכונה, קצב דיבור מתאים, הנגנה (אינטונציה) מתאימה, דיבור בקול רם, קשר עין עם הקהל?		
הערכת המורה: התלמידה הציעה את המידע באופן ברור ומובן. האיית המילית נכונה, וקצב הדיבור מתאים.		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
תקינות לשונית – באיזו מידה הדיבור תקין, למשל התאם דקדוקי, נטיות (השם והפועל), שימוש נכון במילות יחס, בכינויים ובה"א הידיעה?		
הערכת המורה: <i>הדקדוק תקין ברובו, למצטט שגיאה בשם המספר – "שלוש ימים" במקום "שלושה".</i>		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
עבודה בקבוצה – באיזו מידה התלמיד שיתף פעולה עם העמיתים לקבוצה במהלך המשימה, למשל הקשיב לחברים, עזר לנסח שאלות, קיבל את התפקיד שלו ברוח טובה?		
הערכת המורה: <i>התלמיד שיתף פעולה באופן מלא עם החברים לקבוצה ולאורך כל המשימה.</i>		

במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
✓		
הערכה קבוצתית דרישות המשימה – באיזו מידה הקבוצה עמדה בדרישות המשימה, למשל הדיווח כלל את מטרת הסקר, לפחות 6 שאלות ותשובות שקשורות לנושא (לפחות שאלה אחת פתוחה), לפחות 10 נסקרים, תרשימים שמציגים את תוצאות הסקר?		
הערכת המורה: <i>הדיווח על הסקר כלל את כל דרישות המשימה. התלמידים לא הקרינו את התרשימים על הסקר על הלוח אבל חילקו אותם לתלמידים בכיתה.</i>		

סיכום לקראת שיחת משב נקודות חוזק: דיבור שוטף, אוצר מילים מתאים לסוגה נקודות לחיזוק: צורת הזוגי, שם המספר משוב לתלמיד/ה: ניכר שנושא הכדורגל קרוב לליבך. נהייתי להקשיב לממצאי הסקר ולשאלות המעניינות ששאלת. השתמשת באוצר מילים מתאים לדיווח על סקר, למשל "מצאנו ש-50% אמרו ש...". בשאלה הראשונה שהצגת (היא השאלה החמישית בסקר) לא ברור כל כך למה הכוונה "נחים בזמן שאתם משחקים" – היה כדאי שתפרט למה הכוונה. שים לב, במקום "שתי פעמים" רצוי לומר "פעמיים", ובמקום "שני ימים" – "יומיים". כמו כן, המילה "יום" היא ממין זכר ולכן אין לומר "שלוש ימים" אלא "שלושה ימים", כמו שאמרת נכון "חמישה ימים". כדאי היה להציג את התרשימים על הלוח; זה היה מקל עליך את הדיווח וגם מקל על הצופים. דיברת באופן ברור ומאורגן. כל הכבוד!		
--	--	--